

ДИРЕКТИВА 2004/8/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

от 11 февруари 2004 година

относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕИО

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 175, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията¹,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взе предвид становището на Комитета на регионите³,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора⁴,

като имат предвид, че:

(1) Понастоящем в Общността не се използва изцяло потенциалът за използване на комбинираното производство на енергия като мярка за икономия на енергия. Насърчаването на високоефективно комбинирано производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия, е приоритет на Общността, предвид потенциалните ползи от комбинираното производство на енергия по отношение икономия на първична енергия, избягване загуби по мрежата и намаляване на емисии, по-специално на парникови газове. В допълнение, ефективното използване на енергията чрез комбинирано производство може също да допринесе положително за сигурността на енергоснабдяването и до конкурентно положение на Европейския съюз и неговите държави-членки. Поради това е необходимо да се вземат мерки, за да се осигури по-доброто използване на този потенциал в рамките на вътрешния енергиен пазар.

(2) Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г.⁵ установява общи правила за производството, предаването, разпределението и снабдяването с електроенергия в рамките на вътрешния пазар на електроенергия. В този смисъл развитието на комбинираното производство на енергия допринася за увеличаване на конкуренцията, също и по отношение на нови участници на пазара.

(3) Зелената книга, озаглавена „Към европейска стратегия за сигурността на енергоснабдяването“, подчертава, че Европейският съюз е изключително зависим от

¹ ОВ С 291 Е, 26.11.2002 г., стр. 182.

² ОВ С 95, 23.4.2003 г., стр. 12.

³ ОВ С 244, 10.10.2003 г., стр. 1.

⁴ Становище на Европейския парламент от 13 май 2003 г. (все още не публикувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 8 септември 2003 г. (все още не публикувана в Официален вестник) и Позиция на Европейския парламент от 18 декември 2003 г. (все още не публикувана в Официален вестник).

⁵ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37.

своите външни източници за енергоснабдяване, които понастоящем покриват 50% от нуждите и се предвижда да нараснат до 70% към 2030 г., ако продължат сегашните тенденции. Зависимостта от вноса и нарастващите дялове на вноса увеличават риска от прекъсване или от затруднения в снабдяването. Въпреки това, сигурността на снабдяването не трябва да се разбира само като въпрос за намаляване на зависимостта от вноса и увеличаване на местното производство. Сигурността на снабдяването изисква широк набор от политически инициативи, целящи *inter alia* разнообразие на източниците и технологиите и усъвършенствани международни отношения. Зелената книга подчертава по-нататък, че сигурността на енергоснабдяването е от основно значение за бъдещото устойчиво развитие. Зелената книга стига до заключението, че предприемането на нови мерки за намаляване търсенето на енергия е от основно значение както за намаляване зависимостта от вноса, така и за ограничаване емисиите на парникови газове. В своята Резолюция от 15 ноември 2001 г. относно Зелената книга⁶ Европейският парламент призова за инициативи за насърчаване на преминаването към ефективни централи за производство на енергия, включително за комбинирано производство на топлина и електрическа енергия.

(4) Съобщението на Комисията „Устойчива Европа за един по-добър свят – Стратегия на Европейския съюз за устойчиво развитие”, представено на Европейския съвет в Gothenburg на 15 и 16 юни 2001 г., определи промяната на климата като една от основните бариери пред устойчивото развитие и подчерта нуждата от увеличено използване на чиста енергия и ясно действие за намаляване на търсенето на енергия.

(5) Увеличеното използване на комбинирано производство на енергия, насочено към спестяване на първична енергия, би могло да съставлява важна част от пакета от мерки, необходими за спазването на Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по промяната на климата, както и на всеки следващ пакет, които да отговори на по-нататъшните ангажменти. Комисията в своето Съобщение относно изпълнението на първата фаза на Европейската програма по промяната на климата определи насърчаването на комбинирано производство на енергия като една от мерките, необходими за намаляване на емисиите на парникови газове от енергийния сектор и обяви своето намерение да представи предложение за директива относно насърчаването на комбинирано производство на енергия през 2002 г.

(6) В своята Резолюция от 25 септември 2002 г. по Съобщението на Комисията относно изпълнението на първата фаза на Европейската програма за промяна на климата⁷, Европейският парламент приветства идеята за внасяне на предложение за засилване на мерките на Общността за насърчаване използването на комбинирана топлина и електроенергия (КТЕ) и призовава към спешно приемане на директива относно насърчаването на КТЕ.

(7) Значението на комбинираното производство на енергия беше отбелязано също с Резолюция на Съвета от 18 декември 1997 г.¹ и с Резолюцията на Европейския парламент от 15 май 1998 г.² относно Стратегия на Общността за насърчаване на комбинираната топлина и електрическа енергия.

⁶ ОВ С 140 Е, 13.6.2002 г., стр. 543.

⁷ ОВ С 273 Е, 14.11.2003 г., стр. 172.

¹ ОВ С 4, 8.1.1998 г., стр. 1.

² ОВ С 167, 1.6.1998 г., стр. 308.

(8) В своите заключения от 30 май 2000 г. и от 5 декември 2000 г., Съветът одобри Плана за действие на Комисията по енергийната ефективност и определи насърчаването на комбинирано производство на енергия като една от приоритетните области в краткосрочен план. В своята Резолюция от 14 март 2001 г. относно Плана за действие по енергийната ефективност³, Европейският парламент прикани Комисията да внесе предложения, определящи общи правила за насърчаването на комбинирано производство на енергия, когато това има смисъл за околната среда.

(9) Директивата 96/91/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 г. относно интегрираното предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда⁴, Директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 23 октомври 2001 г. относно ограничаването на емисиите във въздуха на някои замърсители от големи заводи за изгаряне⁵ и Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъците⁶, очертават необходимостта от оценка на възможността за комбинирано производство на енергия в нови инсталации.

(10) Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 16 декември 2002 г. относно енергийната ефективност на сградния фонд⁷ изисква държавите-членки да осигурят за нови сгради с обща полезна площ над 1 000 кв.м. преди да започне строителството, да се разгледа и вземе предвид техническата, екологичната и икономическата осъществимост на алтернативни системи, като комбинирано производство на топлина и електроенергия.

(11) В настоящата директива високоефективното комбинирано производство на енергия се дефинира от икономии на енергия, получени от комбинираното производство вместо отделното производство на топлоенергия и електричество. Икономии на енергия от повече от 10% покриват изискванията на термина „високоефективно комбинирано производство на енергия”. С оглед постигането на максимални икономии на енергия, и за да се избегне загубата на икономии на енергия, трябва да се обърне най-сериозно внимание на работното състояние на агрегатите за комбинирано производство на енергия.

(12) В контекста на оценяването на икономии на първична енергия е важно да се отчете положението на държавите-членки, в които преобладаващата част от потреблението на електроенергия се покрива от внос.

(13) С оглед обезпечаването на прозрачност е важно да се приеме хармонизирана основна дефиниция за комбинирано производство на енергия. Когато инсталациите са оборудвани да генерират отделно производство на електричество или топлоенергия, това производство не трябва да се специфицира като комбинирано производство на енергия за издаване на гаранция за произход и за статистически цели.

(14) С оглед осигуряване насърчаването на комбинирано производство на енергия в контекста на настоящата директива да се базира на търсенето на полезна топлоенергия и на икономии на първична енергия, е необходимо да бъдат определени критерии за

³ ОВ С 343, 5.12.2001 г., стр. 190.

⁴ ОВ С 257, 10.10.1996 г., стр. 26.

⁵ ОВ L 309, 27.11.2001 г., стр. 1.

⁶ ОВ L332, 28.12.2000 г., стр. 91.

⁷ ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 65.

определяне и оценка на енергийната ефективност на комбинираното производство на енергия, определено съгласно основната дефиниция.

(15) Основната цел на настоящата директива следва да бъде установяването на хармонизиран метод за изчисляване на електричеството от комбинирано производство на енергия и на необходимите насоки за използването му, като се отчитат методологиите, които понастоящем са в процес на разработване от европейските организации за стандартизация. Този метод трябва да бъде приспособим, за да може да отчита техническия напредък. Прилагането на изчисленията от приложения II и III за агрегати за комбинирано микро-производство на енергия биха могли, в съответствие с принципа на пропорционалност, да се основават на стойности, получени от процес на изпитване на образец, които да са сертифицирани от компетентен, независим орган.

(16) Дефинициите за комбинирано производство на енергия и високоефективно комбинирано производство на енергия, използвани в настоящата директива не накръняват използването на различни дефиниции в националното законодателство за цели, различни от тези, предвидени в настоящата директива. Подходящо е да се заемат в допълнение съответните дефиниции, съдържащи се в Директива 2003/54/ЕО и Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 27 септември 2001 г. относно насърчаването на електричеството, произведено от възобновяеми енергийни източници на вътрешния пазар⁸.

(17) Измерването на произведеното количество полезна топлоенергия в момента на производство в централата за комбинирано производство на енергия, подчертава необходимостта да се осигури предимствата от комбинирано произведената полезна топлоенергия да не бъдат загубени в следствие на големи загуби на топлоенергията по разпределителните мрежи.

(18) Съотношението електроенергия/топлоенергия е техническа характеристика, която е необходимо да се дефинира, за да се изчисли размера на електричеството от комбинирано производство на енергия.

(19) За целите на настоящата директива дефиницията за „агрегати за комбинирано производство на енергия” може да включва също и оборудване, с което се произвежда само електроенергия или само топлинна енергия, като агрегати за допълнително изгаряне или последващо горене. Произведеното от такова оборудване не следва да се счита за комбинирано производство на енергия за издаване на гаранция за произход и за статистически цели.

(20) Дефиницията за „комбинирано производство на енергия в малък мащаб” включва, *inter alia*, агрегати за комбинирано микро-производство на енергия и агрегати за разпределено комбинирано производство на енергия, като агрегати за комбинирано производство на енергия, снабдяващи изолирани области или ограничено жилищно, търговско или индустриално търсене.

(21) За да се увеличи прозрачността за избора на потребителя между електричество от комбинирано производство на енергия и електричество, произведено на базата на друга технология, е необходимо да се осигури, въз основа на хармонизирани референтни

⁸ ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 33.

стойности на ефективността, произходът на високоефективното комбинирано производство на енергия да бъде гарантиран. Схемите за гарантиране на произхода сами по себе си не предполагат право за облагодетелствуване от националните механизми за подпомагане.

(22) Важно е всички форми на електричество, произведено чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, да могат да бъдат обхванати от гаранции за произход. Важно е гаранциите за произход ясно да се разграничават от заменяеми сертификати.

(23) С оглед осигуряване навлизането на комбинираното производство на енергия на пазара е подходящо, да се изиска от всички държави-членки да приемат и да публикуват доклад, анализиращ националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия и да включат в доклада отделен анализ за пречките пред комбинираното производство на енергия и на предприетите мерки за осигуряване на надеждността на системата за гарантиране.

(24) Обществената подкрепа трябва да е в съответствие с разпоредбите на насоките на Общността относно държавната помощ за опазване на околната среда¹, включително относно ненатрупването на помощ. Тези насоки понастоящем дават възможност за някои видове обществена подкрепа, ако може да се покаже, че мерките за насърчаване са изгодни по отношение опазването на околната среда, тъй като ефективността от пренасочване на средства е особено висока, защото мерките ще позволят да се намали консумацията на енергия или, защото производствения процес ще бъде по-малко вреден за околната среда. Такова подкрепа в някои случаи ще е необходима за по-пълното използване на възможностите за комбинирано производство на енергия, по-специално да се отчете необходимостта за приемане на външните разходи.

(25) Схемите за обществена подкрепа за насърчаване на комбинираното производство на енергия трябва да се концентрират главно върху насърчаването на комбинирано производство на енергия, основаващо се на икономически оправдано търсене на топлина и охлаждане.

(26) Държавите-членки прилагат на национално ниво различни механизми за насърчаване на комбинираното производство на енергия, включително инвестиционна помощ, освобождаване от данъци или намаляване, зелени сертификати и схеми за пряка подкрепа на цените. Едно важно средство за постигане целите на настоящата директива е да се гарантира правилното функциониране на тези механизми докато започне да действа хармонизирана рамка на Общността, за да се поддържа доверието на инвеститорите. Комисията възнамерява да наблюдава положението и да докладва за придобития опит от прилагането на националните схеми за подпомагане.

(27) За пренасянето и разпределението на електричество от комбинирано производство на енергия се прилагат разпоредбите на член 7, параграфи 1, 2 и 5 от Директива 2001/77/ЕО, както и съответните разпоредби на Директива 2003/54/ЕО. Докато производителят на комбинирано производство на енергия е клиент с необходимите качества съгласно националното законодателство по смисъла на член 21, параграф 1 от Директива 2003/54/ЕО, тарифите във връзка със закупуването на

¹ ОВ С 37, 3.2.2001 г., стр. 3.

допълнително електричество, което понякога е необходимо на производителите на комбинирано производство на енергия, трябва да бъдат определени в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии. Особено за агрегати за комбинирано микро-производство и за комбинирано производство на енергия в малък мащаб, достъпът до системата на мрежата за електричество, произведено чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, може да бъде улеснено, при условие че се уведоми Комисията.

(28) Най-общо, агрегатите за комбинирано производство на енергия до 400kW, отговарящи на дефинициите по Директива 92/42/ЕО от 21 май 1992 г. относно изискванията за ефективност за нови парни котли с гореща вода, подгрявана с течни или газообразни горива¹, няма вероятност да покрият минималните изисквания за ефективност в нея и поради това следва да бъдат изключени от тази директива.

(29) Трябва да се вземе предвид специфичната структура на сектора на комбинирано производство на енергия, който включва много малки и средни производители, особено когато се разглеждат административните процедури за получаване на разрешение за изграждане на производствена мощност за комбинирано производство на енергия.

(30) За целите на настоящата директива да се създаде рамка за насърчаване на комбинираното производство на енергия е важно да се подчертае потребността от стабилна икономическа и административна среда за инвестирането в нови инсталации за комбинирано производство на енергия. Държавите-членки следва да бъдат насърчавани да откликват на тази потребност като предвиждат схеми за насърчаване с период на продължителност от поне четири години и като избягват чести смени в административните процедури и т.н. Държавите-членки следва също да бъдат насърчавани да гарантират, че схемите за обществена подкрепа спазват принципа за постепенно извеждане от употреба.

(31) Общата ефективност и устойчивост на комбинираното производство на енергия зависи от много фактори, като използваната технология, видовете гориво, кривите на товара, размера на агрегата, а също от качествата на топлоенергията. От практически съображения и въз основа на факта, че произведената топлоенергия за различни цели изисква различни температурни нива на топлоенергията, както и че тези и други разлики влияят върху ефективността на комбинираното производство на енергия, комбинираното производство на енергия може да бъде разделено на класове, като: „промишлено комбинирано производство на енергия“, „отоплително комбинирано производство на енергия“ и „зеделско комбинирано производство на енергия“.

(32) В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, предвидени в член 5 от Договора, основните принципи, осигуряващи рамката за насърчаване на комбинираното производство на енергия на вътрешния пазар, следва да се създават на ниво Общност, но подробното прилагане следва да се остави на държавите-членки, така че всяка държава-членка да избере режима, който отговаря най-добре на нейното конкретно положение. Настоящата директива се ограничава до необходимия минимум за постигането на тези цели и не излиза извън рамките на необходимото за това.

¹ ОВ L 167, 22.6.1992 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Директива 93/69/ЕИО (ОВ L 220, 30.8.1993 г., стр. 1).

(33) Необходимите мерки за прилагането на настоящата директива следва да се приемат в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно определянето на процедурите за упражняването на изпълнителни правомощия, дадени на Комисията²,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Цел

Целта на настоящата директива е да увеличи енергийната ефективност и да подобри сигурността на снабдяването посредством създаването на рамка за насърчаване и развитие на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електроенергия, основаващо се на търсенето на полезна топлинна енергия и икономии на първична енергия на вътрешния енергиен пазар, като се вземат предвид конкретните национални обстоятелства, особено по отношение климатичните и икономическите условия.

Член 2

Обхват

Настоящата директива се прилага по отношение на комбинираното производство на енергия, както е дефинирано в член 3 и технологиите за комбинирано производство на енергия, изброени в приложение I.

Член 3

Дефиниции

По смисъла на настоящата директива се прилагат следните дефиниции:

- а) *„комбинирано производство на енергия“* означава комбинираното производство в един процес на термична енергия и електрическа и/или механична енергия;
- б) *„полезна топлинна енергия“* означава топлинна енергия, произведена в процес на комбинирано производство на енергия, за да задоволи икономически оправдано търсене на топлина или охлаждане;
- в) *„икономически оправдано търсене“* означава търсенето, което не превишава нуждите от топлина или охлаждане, и което иначе би се задоволило при пазарни условия чрез процес на производство на енергия, различен от комбинирано производство на енергия;
- г) *„електричество от комбинирано производство на енергия“* означава електричество, произведено в процес, свързан с производството на полезна топлинна енергия и изчислено в съответствие с методологията, изложена в приложение II;

² ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

д) *„резервно електричество“* означава електричеството, доставяно посредством електрическата мрежа, когато процесът на комбинирано производство на енергия е прекъснат, включително периоди за поддръжка или при повреда;

е) *„допълващо електричество“* означава електричеството, доставяно посредством електрическата мрежа, когато търсенето на електричество превишава произведеното количество електричество от процеса на комбинирано производство на енергия;

ж) *„обща ефективност“* означава годишният сбор на произведеното електричество и механична енергия и произведеното количество полезна топлоенергия, разделен на използваното количество гориво за произведената топлоенергия, в процес на комбинирано производство на енергия, както и брутното производство на електричество и механична енергия;

з) *„ефективност“* означава ефективност, изчислена на базата на *„нетни калорични стойности“* на горивата (наричани също *„по-ниски калорични стойности“*);

и) *„високоэффективно комбинирано производство на енергия“* означава комбинирано производство на енергия, отговарящо на критериите на приложение III;

й) *„референтна стойност на ефективност за самостоятелно производство“* означава ефективност на алтернативните самостоятелни производства на топлинна енергия и електричество, които процесът на комбинирано производство на енергия има за цел да замести;

к) *„съотношение електроенергия/топлоенергия“* означава съотношението между електричеството от комбинирано производство на енергия и полезната топлоенергия, когато се работи при режим на пълно комбинирано производство на енергия, като се използват експлоатационните данни на конкретния агрегат;

л) *„агрегат за комбинирано производство на енергия“* означава агрегат, който може да работи в режим на комбинирано производство на енергия;

м) *„агрегат за комбинирано микро-производство на енергия“* означава агрегат за комбинирано производство на енергия с максимална мощност под 50 kW_e;

н) *„комбинирано производство на енергия в малък мащаб“* означава агрегати за комбинирано производство на енергия с инсталирана мощност под 1 MW_e;

о) *„продукция от комбинирано производство на енергия“* означава сборът от електричество и механична енергия и полезна топлоенергия от комбинирано производство на енергия.

В допълнение се прилагат съответните дефиниции от Директива 2003/54/ЕО и от Директива 2001/77/ЕО.

Член 4

Критерии за ефективност на комбинирано производство на енергия

1. С цел определяне ефективността на комбинирано производство на енергия в съответствие с приложение III, Комисията, в съответствие с цитираните в член 14, параграф 2 процедури, не по-късно от 21 февруари 2006 г., определя хармонизирани референтни стойности на ефективност за отделно производство на електричество и топлоенергия. Тези хармонизирани референтни стойности за ефективност представляват матрица от стойности, диференцирани според съответни фактори, включващи година на производство и видове гориво, и трябва да се основават на добре документиран анализ, отчитащ *inter alia*, данните от експлоатационната употреба при реалистични условия, трансграничния обмен на електричество, комбинацията от горива и климатичните условия, както и прилаганите технологии за комбинирано производство на енергия в съответствие с принципите на приложение III.

2. В съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 2 Комисията преразглежда хармонизираните референтни стойности на ефективност за отделно производство на електричество и топлоенергия за пръв път на 21 февруари 2011 г., и след това на всеки четири години, за да отчете технологичното развитие и промени в разпределението на енергийните източници.

3. Държавите-членки, прилагащи настоящата директива преди определянето от Комисията на хармонизираните референтни стойности на ефективност за отделно производство на електричество и топлоенергия, цитирани в параграф 1, приемат свои национални референтни стойности на ефективност за отделно производство на електричество и топлоенергия, които да се използват за изчисляването на икономите на първична енергия от комбинирано производство на енергия в съответствие с методологията, предвидена в приложение III.

Член 5

Гаранция за произход за електричество от високоефективно комбинирано производство на енергия

1. На базата на хармонизираните референтни стойности за ефективност на отделно производство на електричество и топлоенергия, цитирани в член 4, параграф 1, държавите-членки, не по-късно от шест месеца след приемането на тези стойности, осигуряват произходът на електричеството, произведено чрез високоефективно комбинирано производство на енергия да може да се гарантира в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени от всяка държава-членка. Те осигуряват тази гаранция за произход на електричеството да позволява на производителите да демонстрират, че електричеството, което продават е произведено от високоефективно комбинирано производство на енергия и се издава за тази цел в отговор на искане от производителя.

2. Държавите-членки могат да определят един или повече компетентни органи, независими от дейностите по производство и разпределение, които да надзирават издаването на гаранциите за произход, цитирани в параграф 1.

3. Държавите-членки или компетентните органи определят подходящите механизми за осигуряване гаранциите за произход да бъдат както точни, така и надеждни, и в

доклада, цитиран в член 10, параграф 1 определят предприетите мерки за осигуряване на надеждността на системата на гаранции.

4. Схемите за гарантиране на произхода сами по себе си не предполагат право за облагодетелствуване от националният механизъм за насърчаване.

5. Гаранцията за произход:

- определя по-ниската топлинна стойност на горивния източник, от който е произведено електричеството, определя употребата на топлоенергията, произведена заедно с електричеството и накрая определя датата и мястото на производство,
- определя количеството на електричество от високоефективно комбинирано производство на енергия в съответствие с приложение II, обхванато от гаранцията,
- определя икономите на първична енергия, изчислени в съответствие с приложение III на базата на хармонизирани референтни стойности на ефективност, определени от Комисията, както е упоменато в член 4, параграф 1.

Държавите-членки могат да включат допълнителна информация в гаранциите за произход.

6. Такива гаранции за произход, издадени в съответствие с параграф 1, следва взаимно да се признават от държавите-членки, изключително като доказателство за елементите, цитирани в параграф 5. Всякакви откази за признаване на гаранция за произход като такова доказателство, по-специално поради причини, свързани с предотвратяването на измами, трябва да се основава на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.

В случай на отказ от признаване на гаранция за произход, Комисията може да застави отказалата страна да я признае, по-специално по отношение на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, на които се основава такова признаване.

Член 6

Национални потенциали за високоефективно комбинирано производство на енергия

1. Държавите-членки изготвят анализ на националния потенциал за прилагането на високоефективно комбинирано производство на енергия, включително високоефективно комбинирано микро-производство на енергия.

2. Анализът:

- се основава на добре документирани научни данни и отговаря на критериите, изброени в приложение IV,

- идентифицира целия потенциал за търсене на полезно отопление и охлаждане, подходящо за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия, както и наличността на горива и други енергийни ресурси, които да се използват при комбинираното производство на енергия,
- включва отделен анализ на препятствията, които могат да спрат реализирането на националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия. В частност, този анализ разглежда препятствията във връзка с цените и разходите за и с достъпа до горивата, препятствията във връзка с проблеми на системата на преносната мрежа, препятствията във връзка с административни процедури, както и препятствията, свързани с липсата на интернационализиране на външните разходи в цените на енергията.

3. Държавите-членки, за първи път не по-късно от 21 февруари 2007 г., а след това на всеки четири години, след искане от Комисията поне шест месеца преди крайната дата, оценяват напредъка в посока на повишаване дела на високоефективното комбинирано производство на енергия.

Член 7

Схеми на насърчаване

1. Държавите-членки осигуряват насърчаването на комбинираното производство на енергия - съществуващи и бъдещи агрегати – да се основава на търсенето на полезна топлоенергия и на икономии на първична енергия в светлината на съществуващите възможности за намаляване на търсенето на енергия посредством други икономически приемливи или екологично изгодни мерки, като други мерки за енергийна ефективност.
2. Без да накърнява членове 87 и 88 от Договора, Комисията оценява прилагането на механизмите за насърчаване, използвани от държавите-членки, според които производителят на комбинирано производство на енергия, на базата на подзаконови разпоредби на публичните власти, получава пряка или косвена подкрепа, което би могло да има ефекта на ограничаване на търговията.

Комисията преценява дали тези механизми допринасят за постигането на целите, предвидени в членове 6 и 174, параграф 1 от Договора

3. В доклада, цитиран в член 11, Комисията представя добре документиран анализ на придобития опит по прилагането и едновременното съществуване на различните механизми на насърчаване, упоменати в параграф 2 от настоящия член. Докладът оценява успеха, включително икономическата ефективност на системата за подпомагане при стимулиране използването на високоефективно комбинирано производство на енергия в съответствие с националните потенциали, цитирани в член 6. Докладът разглежда още до каква степен схемите за подпомагане са допринесли за създаването на стабилни условия за инвестиции в комбинираното производство на енергия.

Член 8

Въпроси във връзка със системата на електропреносната мрежа и тарифите

1. За целите на осигуряването на предаването и разпределението на електричеството, произведено в следствие на високоефективно комбинирано производство на енергия, се прилагат разпоредбите на член 7, параграфи 1, 2 и 5 от Директива 2001/77/ЕО, както и съответните разпоредби на Директива 2003/54/ЕО.

2. Докато производителят на комбинирано производство на енергия е клиент с необходимите качества съгласно националното законодателство по смисъла на член 21, параграф 1 от Директива 2003/54/ЕО, държавите-членки следва да предприемат необходимите мерки, за да осигурят тарифите за закупуването на резервно или допълващо електричество, да бъдат определени на базата на публикувани тарифи и условия.

3. При условие, че уведомят Комисията, държавите-членки могат да улесняват достъпа до системата на преносната мрежа за електричество, произведено чрез високоефективно комбинирано производство на енергия от малки агрегати за комбинирано производство на енергия и от агрегати за комбинирано микро-производство на енергия.

Член 9

Административни процедури

1. Държавите-членки или компетентните органи, определени от държавите-членки оценяват съществуващата законодателна и регулаторна рамка по отношение на процедурите за разрешаване или другите процедури, изложени в член 6 от Директива 2003/54/ЕО, които са приложими за агрегатите за високоефективното комбинирано производство на енергия.

Тази оценка се извършва с оглед на:

а) насърчаването проекта на агрегата за комбинирано производство на енергия да съответства на икономически оправданото търсене на произведена полезна топлина и да избягва производството на повече топлина от полезната топлина;

б) редуцирането на регулаторните и нерегулаторните пречки пред увеличаването на комбинирано производство на енергия;

в) опростяването и ускоряването на процедурите на съответното административно ниво; и

г) осигуряване правилата да са обективни, прозрачни и недискриминационни, както и пълното отчитане на особеностите на различните технологии за комбинирано производство на енергия.

2. Когато това е подходящо в контекста на националното законодателство, държавите-членки предоставят указание за постигнатия етап конкретно в:

а) координацията между различните административни органи по отношение на крайните срокове, приемането и обработването на молбите за разрешение;

б) изготвянето на възможни насоки за посочените в параграф 1 дейности и осъществимостта на процедура за планиране по бърза пътека за производителите на комбинирано производство на енергия; и

в) определянето на властите, които да действат като посредник в споровете между властите, които са упълномощени да издават разрешения и кандидатстващите за разрешения.

Член 10

Докладване от страна на държавите-членки

1. Не по-късно от 21 февруари 2006 г. държавите-членки публикуват доклад с резултатите от анализите и оценките, осъществени в съответствие с член 5, параграф 3, член 6, параграф 1, член 9, параграфи 1 и 2.

2. Не по-късно от 21 февруари 2006 г. и след това на всеки четири години, след поискване от Комисията поне шест месеца преди крайната дата, държавите-членки публикуват доклад с резултата от оценката, посочена в член 6, параграф 3.

3. За първи път преди края на 2004 г., за данните за 2003 г. и след това ежегодно, държавите-членки внасят в Комисията статистически данни за националното производство на електричество и топлоенергия от комбинирано производство на енергия, в съответствие с методологията, показана в приложение II.

Те внасят също годишни статистически данни за капацитетите и използваните горива за комбинирано производство на енергия. Държавите-членки могат също да внасят статистически данни за икономите на първична енергия, постигнати чрез прилагането на комбинирано производство на енергия, в съответствие с методологията, показана в приложение II.

Член 11

Докладване от страна на Комисията

1. На базата на внесените доклади в съответствие с член 10, Комисията разглежда прилагането на настоящата директива, и не по-късно от 21 февруари 2008 г. и след това на всеки четири години, внася в Европейския парламент доклад за напредъка по прилагането на настоящата директива.

Докладът в частност:

а) разглежда напредъка по реализирането на националните възможности за високоефективно комбинирано производство на енергия, упоменати в член 6;

б) оценява степента на въвеждане, на базата на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии с отчитане предимствата на комбинирано производство на енергия, на правила и процедури, определящи рамковите условия за комбинирано производство на енергия на вътрешния енергиен пазар;

в) оценява придобития опит от прилагането и едновременното съществуване на различни механизми за насърчаване на комбинираното производство на енергия;

г) преразглежда референтните стойности за ефективност при отделното производство на базата на актуалните технологии.

Ако е уместно, Комисията внася заедно с доклада и допълнителни предложения на Европейския парламент и на Съвета.

2. При оценяването на напредъка, цитиран в параграф 1, буква а), Комисията отчита до каква степен националните възможности за високоефективно комбинирано производство на енергия, цитирани в член 6, са били или се предвижда да бъдат реализирани, отчитайки за всяка държава-членка мерките, условията, включително климатичните условия, и въздействията на вътрешния енергиен пазар и последиците от други инициативи на Общността като Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 13 октомври 2003 г. относно определянето на схема за търгуване с отпуснати суми за емисия на парникови газове в рамките на Общността, и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета¹.

Ако е уместно, Комисията внася допълнителни предложения на Европейския парламент и на Съвета, целящи по-специално създаването на план за действие за развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия в Общността.

3. При оценяването на обхвата на по-нататъшното хармонизиране на методите за изчисляване, както се посочва в член 4, параграф 1, Комисията отчита въздействието от едновременното съществуване на изчисленията, цитирани в член 12, приложения II и III върху вътрешния енергиен пазар, като взема предвид също натрупания опит от националните механизми за насърчаване.

4. Ако е уместно, Комисията внася допълнителни предложения на Европейския парламент и на Съвета, целящи по-нататъшното хармонизиране на методите за изчисляване.

Член 12

Алтернативни методи на изчисление

1. До края на 2010 г. и съгласно предварително одобрение от Комисията, държавите-членки могат да ползват други методи, различни от предвидените в приложение II, буква б), за изваждането от докладваните цифри на евентуално електричество, непроизведено в процес на комбинирано производство на енергия. Все пак, за целите, упоменати в член 5, параграф 1 и в член 10, параграф 3, количеството на електричеството от комбинирано производство на енергия се определя в съответствие с приложение II.

2. Държавите-членки могат да изчисляват икономии на първична енергия от производството на топлоенергия и електричество и механична енергия съгласно

¹ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.

приложение III, буква в), без да използват приложение II, за да изключват произведената чрез комбинирано производство на енергия част от топлоенергията и електричеството от същия процес. Такова производство може да се разглежда като високоефективно комбинирано производство на енергия, при условие че то удовлетворява критериите за ефективност в приложение III, буква а) и, за агрегати за комбинирано производство на енергия с електрически капацитет над 25 MW, общата ефективност е над 70%. Въпреки това, спецификацията на количеството енергия от комбинирано производство на енергия, произведено при такова производство, се определя в съответствие с приложение II за издаването на гаранция за произход и за статистически цели.

3. До края на 2010 г. държавите-членки могат, използвайки алтернативни методологии, да определят едно комбинирано производство на енергия като високоефективно без да удостоверяват, че продукцията от комбинираното производство на енергия отговаря на критериите в приложение III, буква а), ако на национално ниво е доказано, че продукцията от комбинираното производство на енергия, определено от такава алтернативна методология за изчисляване средно отговаря на критериите в приложение III, буква а). Ако за такава продукция се издава гаранция за произход, посочената в гаранцията ефективност на продукцията на комбинирано производство на енергия не превишава праговите стойности на критериите в приложение III, буква а), освен ако изчисленията съгласно приложение III не покажат друго. Въпреки това, спецификацията на количеството енергия от комбинирано производство на енергия, произведено при такова производство, се определя в съответствие с приложение II за издаването на гаранция за произход и за статистически цели.

Член 13

Преразглеждане

1. Праговите стойности, използвани за изчисляването на електричеството от комбинирано производство на енергия, цитирано в приложение II, буква а) се привеждат в съответствие с техническия напредък в съответствие с процедурата, цитирана в член 14, параграф 2.
2. Праговите стойности, използвани за изчисляването на ефективността на комбинираното производство на енергия и икономите на първична енергия, цитирано в приложение III, буква а) се адаптират към техническия напредък в съответствие с процедурата, цитирана в член 14, параграф 2.
3. Насоките за определянето на съотношението електроенергия/топлоенергия, цитирано в приложение II, буква г) се адаптират към техническия напредък в съответствие с процедурата, цитирана в член 14, параграф 2.

Член 14

Процедури на Комитета

1. Комисията се подпомага от Комитет.

2. Когато се правят позовавания на настоящият параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО във връзка с член 8 от него.

Предвиденият период в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО се фиксира на три месеца.

3. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 15

Транспониране

Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконовите и административните разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 21 февруари 2006 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат такива мерки, те съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на публикуване се определят от държавите-членки.

Член 16

Изменение на Директива 92/42/ЕИО

Към член 3, параграф 1 от Директива 92/42/ЕИО се добавя следното тире:

„- агрегати за комбинирано производство на енергия, определени в Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаването на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия на вътрешния енергиен пазар*.”

Член 17

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила от датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 18

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 11 февруари 2004 година.

За Европейския парламент:
Председател

За Съвета:
Председател

* ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50.

P. COX

M. McDOWELL

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Технологии за комбинирано производство на енергия, обхванати от настоящата директива

- а) Газова турбина с комбиниран цикъл с възстановяване на топлоенергията;
- б) Парна турбина с противоналягане;
- в) Парна турбина с кондензна екстракция;
- г) Газова турбина с възстановяване на топлоенергията;
- д) Двигател с вътрешно горене;
- е) Микротурбини;
- ж) Стирлингови двигатели;
- з) Горивни клетки;
- и) Парни машини;
- й) Органични цикли на Ренкин;
- к) Всякакви други видове технологии или комбинации от тях, попадащи в дефиницията, предвидена в член 3, буква а).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Изчисляване на електричеството от комбинирано производство на енергия

Стойностите, използвани за изчисляване на електричеството от комбинирано производство на енергия се определят на базата на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия. За агрегати за комбинирано микро-производство на енергия изчисляването може да се основава на сертифицирани стойности.

а) Произведеното електричество от комбинирано производство на енергия се счита равно на общото годишно произведено електричество от агрегата, измерено на изхода на главните генератори;

- (i) при агрегати за комбинирано производство на енергия от типа б), г), д), е), ж), и з), цитирани в приложение I, с годишна обща ефективност, определена от държавите-членки на ниво от поне 75%, и
- (ii) при агрегати за комбинирано производство на енергия от типа а) и в), цитирани в приложение I, с годишна обща ефективност, определена от държавите-членки на ниво от поне 80%.

б) При агрегати за комбинирано производство на енергия с годишна обща ефективност под стойността, посочена в параграф а), (i) (агрегати за комбинирано производство на енергия от типа б), г), д), е), ж), и з), цитирани в приложение I) или с годишна обща ефективност под стойността, посочена в параграф а), (ii) (агрегати за комбинирано производство на енергия от типа а) и в), цитирани в приложение I) комбинираното производство на енергия се изчислява съгласно следната формула:

$$E_{\text{CHP}} + H_{\text{CHP}} C$$

където:

E_{CHP} е количеството на електричеството от комбинирано производство на енергия

C е съотношението електроенергия/топлоенергия

H_{CHP} е количеството на полезната топлинна енергия от комбинирано производство на енергия (изчислена за целта като общата произведена топлинна енергия минус всяка топлинна енергия, произведена в отделни котли или чрез екстракцията на съществуваща пара от парогенератора преди турбината).

Изчисляването на електричеството от комбинирано производство на енергия трябва да се основава на действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия. Ако действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия за даден агрегат за комбинирано производство на енергия не е известно, могат да се използват следните приети стойности, особено за статистически цели, за агрегати за комбинирано производство на енергия от типа б), г), д), е), ж), и з), цитирани в приложение I, при

условие че изчисляваното електричество от комбинирано производство на енергия е по-малко или равно на общото произведено количество от агрегата:

Вид на агрегата	Прието съотношение електричество/топлоенергия
Газова турбина с комбиниран цикъл с възстановяване на топлоенергията	0,95
Парна турбина с противоналягане	0,45
Парна турбина с кондензна екстракция	0,45
Газова турбина с възстановяване на теплоенергията	0,55
Двигател с вътрешно горене	0,75

Ако държавите-членки въведат приети стойности за съотношения електроенергия/топлоенергия за агрегати от вида е), ж), з), и), й) и к), цитирани в приложение I, тези приети стойности се публикуват и Комисията се уведомява за тях.

в) Ако част от енергийното съдържание на вложеното гориво в комбинирано производство на енергия е възстановена в химикали и рециклирана, тази част може да бъде извадена от вложеното количество гориво преди изчисляване на общата използвана ефективност в параграфи а) и б).

г) Държавите-членки могат да определят съотношението електроенергия/топлоенергия като съотношението между електричеството и полезната топлинна енергия при работа в режим комбинирано производство на енергия при по-ниска мощност, като се използват експлоатационни данни за конкретния агрегат.

д) В съответствие с процедурата, посочена в член 14, параграф 2, Комисията установява подробни насоки за прилагането и използването на приложение II, включително определянето на съотношението електроенергия/топлоенергия.

е) Държавите-членки могат да използват други отчетни периоди освен едногодишния за целите на изчисленията съгласно параграфи а) и б).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Методология за определяне на ефективността на процеса на комбинирано производство на енергия

Стойностите, които се използват за изчисляване на ефективността на комбинирано производство на енергия и на икономии на първична енергия се определят на базата на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия.

а) Високоэффективно комбинирано производство на енергия

За целите на настоящата директива високоэффективното комбинирано производство на енергия отговаря на следните критерии:

- комбинираното производство от агрегати за комбинирано производство на енергия осигурява икономии на първична енергия, изчислени съгласно буква б), от поне 10% в сравнение с референтните количества за отделно производство на топлоенергия и електричество,
- производството от малки и микроагрегати за комбинирано производство на енергия може да се определи като високоэффективно комбинирано производство на енергия.

б) Изчисляване на икономии на първична енергия

Размерът на икономии на първична енергия, осигурени от комбинирано производство, определено в съответствие с приложение II се изчислява по следната формула

$$PES = 1 - \frac{CHP_{H\dot{}} + CHP_{E\dot{}}}{Ref_{H\dot{}} + Ref_{E\dot{}}} \times 100\%$$

където:

PES са икономии на първична енергия

CHP H $\dot{}$ е топлинна ефективност на комбинираното производство, определена като годишното количество произведена полезна топлоенергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлоенергия и електричество от комбинирано производство на енергия

Ref H $\dot{}$ е референтна стойност на ефективността за отделно производство на топлоенергия

СНР Еђ е електричестката ефективност на комбинираното производство на енергия, определена като годишното количество произведено електричество, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлоенергия и електричество от комбинирано производство на енергия. Когато агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда механична енергия, годишното електричество от комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електричество, което е еквивалентно на това на механичната енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 5.

Ref Еђ е референтната стойност на ефективността за отделно производство на електричество

в) Изчисления на икономии на енергия с използването на алтернативно изчисление съгласно член 12, параграф 2

Ако икономии на първична енергия за даден процес се изчисляват съгласно член 12, параграф 2, икономии на първична енергия се изчисляват като се използва формулата по параграф б) от настоящото приложение, като се замести:

„СНР Нђ” с „Нђ”, и

„СНР Еђ” с „Еђ”

където:

Нђ означава топлинната ефективност на процеса, определена като годишното количество произведена полезна топлоенергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлоенергия и електричество от комбинирано производство на енергия

Еђ означава електричестката ефективност на процеса, определена като годишното количество произведено електричество, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлоенергия и електричество от комбинирано производство на енергия. Когато агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда механична енергия, годишното електричество от комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електричество, което е еквивалентно на това на механичната енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 5.

г) Държавите-членки могат да използват други периоди за отчитане освен едногодишния за целите на изчисленията съгласно параграфи б) и в) от настоящото приложение.

д) За агрегати за комбинирано микро-производство на енергия изчисляването на икономии на първична енергия може да се основават на сертифицирани данни.

е) Референтни стойности на ефективност за отделно производство на топлоенергия и електричество

Принципите за определяне на референтните стойности на ефективност за отделно производство на топлоенергия и електричество, цитирани в член 4, параграф 1 и на формулата, посочена в параграф б) от настоящото приложение установяват експлоатационната ефективност на отделното производство на топлоенергия и електричество, които комбинираното производство на енергия трябва да замести.

Референтни стойности на ефективност се изчисляват в съответствие със следните принципи:

1. За агрегати за комбинирано производство на енергия, определени в член 3, сравнението с отделно производство на електричество се основава на принципа, че се сравняват еднакви категории гориво.
2. Всеки агрегат за комбинирано производство на енергия се сравнява с най-добрата налична и икономически оправдана технология за отделно производство на топлоенергия и електричество, която се намира на пазара в годината на производство на агрегата за комбинирано производство на енергия.
3. Референтните стойности за ефективност на агрегати за комбинирано производство на енергия, по-стари от 10 години, се фиксират равни на референтните стойности за агрегати на 10 години.
4. Референтните стойности на ефективност за отделно производство на топлоенергия и електричество отразяват климатичните различия между държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Критерии за анализ на националните възможности за високоефективно комбинирано производство на енергия

а) Анализът на националните възможности, цитирани в член 6 разглежда:

- видовете горива, които е вероятно да се използват, за да се реализират възможностите за комбинирано производство на енергия, включително конкретни съображения относно възможността за използване на възобновяеми енергийни източници на националните пазари на топлоенергия посредством комбинирано производство на енергия,
- видовете технологии за комбинирано производство на енергия, изброени в приложение I, които е вероятно да се използват, за да се реализират възможностите за комбинирано производство на енергия,
- вида на отделно производство на топлоенергия и електричество, или когато е приложимо, на механична енергия, което високоефективното комбинирано производство на енергия е вероятно да замени,
- разделяне на възможностите на модернизация на съществуващи мощности и на изграждане на нови мощности.

б) Анализът включва подходящи механизми за оценяване на икономическата ефективност – по отношение на икономии на първична енергия – на увеличаването на дела на високоефективното комбинирано производство на енергия в комплекса на националното енергийно производство. Анализът на икономическата ефективност отчита също и поетите национални ангажменти в контекста на ангажиментите по отношение промяната на климата, поети от Общността във връзка с Протокола от Киото към Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по промяната на климата.

в) Анализът на националните възможности за комбинирано производство на енергия конкретизира възможностите по отношение на времевите рамки 2010, 2015 и 2020 г. И включва, където е приложимо, съответни прогнози за разходите за всяка от времевите рамки.